

prispevki informatorjev

S pričujočim sestavkom, ki ga bomo v nadaljevanjih objavili v tej in naslednjih številkah, odpiramo v Glasniku prostor, namenjen prispevkom informatorjev; v želji, da bi mogli tako objaviti čim več spoznanj (in gradiva), ki izhajajo iz neposrednega doživljanja kulturnega okolja, vabimo k sodelovanju.

ZAČETKI NASELJA GALJEVICA

V letih med obema vojnama je imela stanovanjska kriza drugačne vzroke kot danes; revščina, nezaposlenost, samopašnost lastnikov stanovanjskih hiš in njih oderušvo pri odmeri stanarin itd. Zlasti poslednji so se otepalih družin, ki so imele več kot enega otroka. Seveda so bili tudi lastniki stanovanj, ki so vzeli pod streho tudi take družine, toda s precej ozkimi pravicami in razmeroma visokimi stanarinami. V primeru odpovedi stanovanja so bili roki kratki in čeprav družina še ni dobila stanovanja so jo neusmiljeno postavili na cesto.

Da bi se občina rešila posledic takega stanja, je tedanji Magistrat delno rešil najbolj pereče probleme tako, da je dal na razpolago za zazidavo, seveda le začasno, svet južno od Dolenjskega kolodvora, ki je bil sicer neprimeren. Šota in ilovica sta ob deževju zadrževali vodo, da ni mogla hitro odtekati. Toda nujna je bila prevelika, da bi prebivalci nastajajočega naselja kaj preveč razmišljali, ali naj ponudbo sprejmejo ali ne in kakšne bodo zdravstvene posledice bivanja na mokrem terenu, saj je skrb za streho prevladala vsakršni tovrstni pomislek.

Tedanja Jugoslovanska banka je dajala bolj ali manj ugodne kredite, ki so se jih interesi posluževali pač po svojih finančnih zmogljivostih. Temu primerne so bili tudi tlorisi hišic. Tako je nastala pisana paleta različno velikih stavb. Ker so imela veliko vlogo finančna sredstva (posojila), je najrevnejši sloj, ki si visokega posojila ni mogel privoščiti, rešil svoje stanovanjske probleme tako, da si je v hudi stiski postavil kar najbolj preprosto barako z enim bivalnim prostorom. Takih barak je zrastle le malo, od njih nas na tiste hude čase spominjata le ena ali dve taki stavbi.

Razen površine za samo stavbo nam je Magistrat odmeril tudi nekaj zemljišča za vrtičke in morebitno dvorišče. Hišice so rastle v določenem vrstnem redu, zato so se prebivalci posluževali enakega vrstnega reda, kadar so znanec razlagali, kje naj jih iščejo, čeprav so po istem sistemu rastle tudi številke hiš.

Naselje je dobilo svoje ime po potoku Galjevcu, ki teče po južnem robu starega naselja — GALJEVICA. Terenu primerno so bile grajene tudi hiše; leseno dvojno ogrodje, trdno povezano z vezilnimi tramovi — neke vrste montaža —, prtilične, enostanovanjske. Načrte je predlagal Magistrat, katere so graditelji izbirali sami (vsaj tako mislim), pač po finančni zmogljivosti, katero sem že omenila. Opisani način gradnje je ustrežal terenu. Tako je naselje počasi rastle, struktura prebivalstva pa se je počasi spreminjala. Namreč pogoj „začasno“ je počasi izgubljal svoj prvotni namen, saj je ta, razmeroma poceni gradnja zamikala tudi tiste, ki so si preprosto zaželeli svoj lasten dom. Gradnja se je sproščala, tlorisi so postajali večji in prostornejši. Prebivalci so izhajali iz najrazličnejših slojev. Največ je bilo pritoka iz delavskih vrst: železničarji, tovarniški delavci, izmed katerih je bilo največ delavcev Tobačne tovarne, torej večinoma znanci med seboj. Prihajali so iz bližnjih predmestij Ljubljane. Prvi prebivalci pa so bili, poleg zares drastičnih in že opisanih primerov, tudi razni priložnostni delavci in nekaj (kake tri družine alkoholikov in brezdelnežev oz. delomrznježev), ki jih iz upravičenih razlogov nihče ni maral pod streho. Ti poslednji so pozneje tudi udarili pečat Galjevici, ki ostalim delovnim ljudem ni delal časti.

Prebivalci Galjevice so v letih od 1928 približno do pričetka druge svetovne vojne živeli svoje specifično življenje. Podoba naselja se je polagoma spreminjala in dobivala vse prijetnejšo podobo. Vsaka družina si je urejevala hišico in teren okoli nje po svojih najboljših močeh, odvisno od družine in njenih ambicij. Izstopati so pričeli tisti, ki jim okolja ni bilo mar, saj jim je postal

alkohol prvo in edino življenjsko pravilo. Temu primerno je bilo tudi njihovo obnašanje in življenje nasploh. Teh nekaj družin je vnašalo v naselje specifično pisanost s prepri in javnimi ekshibicijami v pijanosti izzvanih krvavih preteпов in temu primernim besednjakom. Otroci smo imeli ob tem svoje veselje, saj so bili taki prizori za nas nekaj novega, cirkusantskega. To so bile tri do štiri družine, ki so se preživljale v glavnem s prekupčevanjem na trgu, v nekaterih primerih tudi s krajo. Izkupiček je po navadi romal v gostilno na poti proti domu in ko se je taka „branjevka“ veselo majala po cesti, je glasno naznanjala s primernimi izrazi svoje negotovanje nad vsem in vsakomer in nad vesoljnim krivičnim svetom. Dom, ki je bil podoben svojim prebivalcem, pa je postal prizorišče eksplozije pijanske jeze. Še danes se čudim, kako je mogoče, da ni bilo požarov, saj so imeli stene preplepljene s časopisnim papirjem tudi ob štedilnikih. Veliko pozneje se je primerilo le enkrat, da je zagorelo, vendar v povsem dostojni hišici. Tak papir se je vnel in les je hitro zagorel, vendar je bil požar popolnoma izoliran, ker niso gasili pogorišča, pač pa so gasilci obilno oblavili sosednje stavbe in tako preprečili širjenje požara, ki bi lahko uničil pol naselja.

KOMUNALNA UREDITEV NASELJA

Skoraj vsaka hiša je imela svoje lastno stranišče-latrinno in ob hiši greznico, ki so jo prebivalci praznilo ob urejanju in gnojenju svojih vrtičkov. Zelenjava je veselo in bujno rastle. Bolezni zaradi takega načina gnojenja ni bilo, saj zelenjave niso gnojili direktno po povrtnini. Tisti pa, ki svojega stranišča niso imeli ali pa so ga uredili pozneje, so uporabljali javno stranišče, ki je bilo urejeno po vseh sanitarnih predpisih. Imelo je dostopne kabine in veliko greznico, ki jo je mestna komunalna služba praznila v posebne cisterne v določenih dneh. Uporabniki so si izbrali vsak svojo kabino, ki so jo tudi sami čistili. Za nas otroke pa je bilo to stranišče center iger vseh vrst. Veselo smo tekali okoli njega in od časa do časa tudi kakšno pretkano pogruntali tistim, ki so naše naselje označili s pečatom sramote. Zaradi strogih staršev smo bili tudi primerno kaznovani.

Teren se nagiba proti potoku Galjevec. Med posameznimi vrstami hiš so bili izkopani odočni odprti kanali-grabni, ki so obenem mejili posamezne vrste. Po njih se je iztekala meteorna voda v potok. Ti odtoki so bili redno oskrbovani. Za vrtovi pa so bili izkopani nekoliko globlji odtoki, v katere smo večinoma vlivali vodo, ki je izhajala iz domače porabe; vsaka vrsta je imela javni vodovod, ali tkim. „pipe“ ali „šterne“, kjer smo dobivali vodo za vsakdanje potrebe. Te javne vodovode smo po nekem nenapisanem pravilu oskrbovali poleti in pozimi, snaga je bila na višku. Gorje tistemu, ki se pravil ni držal. Celih 30 let smo tako nosili vodo v vsakem vremenu in v vsakem letnem času. Blagrovali smo tiste, ki so živeli v neposredni okolici in jim vode ni bilo treba nositi preveč daleč do doma. Bilo je mučno, imelo pa je tudi svoj poseben mik. Ob teh vodovodih se je razpravljalo vse mogoče, tu so se reševali problemi naselja, poleti smo prali solato in ostalo zelenjavo, izplakovali oprano perilo ipd. Po opravljenem delu je moral vsakdo za seboj počistiti.

Ceste so bile oskrbovane z nasutjem in gladke kot asfalt, saj ni bilo drugih vozil kot kolo in konjska vprega. In vendar je bila, kadar je deževalo nekaj dni Galjevica v nevarnosti, da jo preplavi

Starejša baraka na Galjevici, fotografirana 1958.

voda, ki se je le počasi odtekala, teren pa je bil že tako vlažen in močvirnat. Onstran naselja oz. potoka Galjevec so bili travniki in polja, do katerih so vodile lesene široke brvi, ki so se bočile nad jarki. Ob edini veliki poplavi, ko je deževalo nepretrgoma teden dni, je poplava poleg celotnega barja dosegla in preplavila polovico Galjevice. Ne spominjam se točnega datuma, vem le, da se je jesen že močno približala. Vreme je bilo po dežju hladno in vlažno. Voda je dvignila vse lesene brvi, ki so nam otrokom služile kot splavi, na katerih smo se neugnano vozili preko poplavljenega terena, ki ni bilo majhno. Po površini so plavale vse mogoče majhne živali: poljske miške, krti, žužki vseh vrst, gliste in slepci. Voda ni bila previsoka, vendar dovolj, da si bil premočen do pasu, če si zdrknil s „splava“. Bili smo modri od mraza in moče, vendar vzhičeni in brezskrbni. Kaj pa se je dogajalo potem doma, o tem rajši molčim.

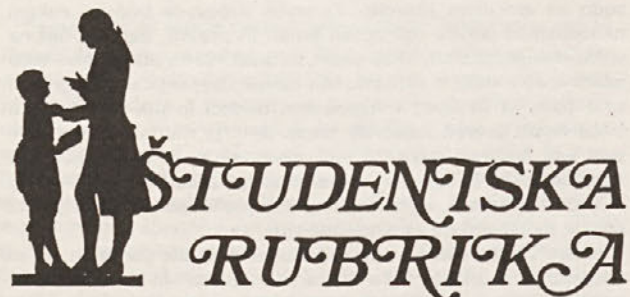
Večina otrok ni imela hujših posledic od močnega prehlada, le neka deklica še danes, kot zreła žena nosi posledice te edine večje povodnji — paralizo. Poznejša melioracija Barja je teren precej osušila in povodnji se nam ni treba več bati. Seveda so na barjanskih tleh poplavna področja ostala še danes n.pr. Črna vas z okolico.

Vsaka družina je skrbela za snago ne le okrog svojega bivališča, temveč tudi pred hišo in na delu ceste ali ulice. Bilo je pometanja in zasipavanja vsake luknjice, ki se je pojavila na cesti.

Tako so naši starši že svojim otrokom vcepljali smisel za red in snago, mi pa smo jo posredovali svojim otrokom, tretji generaciji. Imeli smo svojega cestarja, nekaj dobrih pleskarjev, mizarjev in čevljarjev, bile so šivilje in krojači, ki so znali imenitno krojiti in šivati. Večinoma smo bili vedno čedno oblečeni in obuti. Otroci so bili vljudni, razen nekaj izjem omenjenih družin. V njihovi družbi smo slišali izraze, ki jih nismo vedno razumeli, toda vedeli smo, da jih doma ne smemo uporabljati.

Poleti se je področje iger preselilo na potok Galjevec. Tam smo odkrivali nove zanimivosti. Galjevec je bil poln žab vseh vrst, ki smo jih bezali iz njihovih skrivališč in opazovali nerodno žabje kobacanje, kadar se nam je posrečilo, da smo žabo spravili na suho. Najbolj čudoviti pa so bili majhni paglavčki, ki jim ni bilo konca. Kljub odplakam je bil potok čist in poln življenja.

(nadaljevanje v naslednji številki)
Manja Michelizza

Poljanski pipar

Poljanska dolina ob reki Kolpi je odmaknjena od industrijskih krajev. Ljudje, ki živijo tod, so večinoma kmetje, tisti pa, ki jih je pritegnila industrija zaradi zaslužka se vozijo v oddaljeni Črnomelj ali Kočevje. Obrtnikov v vaseh Kot, Prelesje in Dol, ki ležijo v tej dolini, ni. Pač, samo v Dolu je gostilna, kjer si popotnik lahko pogasi žejo. Ljudje si morajo zato pri raznih opravilih in popravih pomagati sami ali pa prositi soseda za pomoč.

V vasi Kot stanuje Karel Šneler, upokojen cestni delavec šestinšestdesetih let, ki ga ljudje poznajo kot dobrega samouka, zato ga radi prosijo za pomoč. Ob hiši ima sezidano delavnico, poleg nje pa še majhno kovačnico. Šnelerjeva posebnost je izdelovanje pip za sode. Kakor so povedali ljudje iz vasi Dol, je Šneler edini v Poljanski dolini, ki jih izdeluje.

Za pipe je seveda važen les, ki ga v Poljanski dolini ne manjka. Najboljše so iz tisovega in slivovega lesa, ker sta oba trda in se lepo obdelujeta. Les, ki mora biti suh — suši se eno leto in več — sežaga Šneler na 30 — 35 cm dolga polena, ki jih obteše s sekuro, da dobe okroglo obliko. Nato obdela les na stružnici. Stružnico za les, različne svedre in dleta, ki jih uporablja pri delu, si je naredil sam. Luknjo za pipič izvrti z električnim vrtnim strojčkom, vodoravno (podolžno) luknjo pa naredi na stružnici, saj mora biti ta zelo natančna. Ponavadi naredi v ta del pipe še nekaj okrasnih zarez. Tudi pipič naredi na stružnici, posebno natančno pa mora izdelati konusni del, sicer pipa ne tesni dobro. Pipič ima okrasne zareze in „cajhen“, ki kaže, kdaj je pipa odprta. Da se pipič lepo obrača ga namaže z lojem, ki ga vtore v les tako, da vpne pipič v stružnico in med vrtenjem nasadi nanj drugi del pipe. Zaradi trenja se loj stali in enakomerno vtore v les. Z dolgim svedrom po vodoravni izvrtini prevrta še steno pipiča in pipa je narejena. Nazadnje pipo zbrusi s smirkovim papirjem in polakira z brezbarvnim lakom.

V Poljanski dolini, kjer ni vinogradov, Šneler ne proda skoraj nič, pač pa prihajajo po njegove pipe ljudje tja od Črnomlja in iz sosednje Hrvaške. Pipe izdeluje po naročilu; če bi delal od jutra do večera, bi jih naredil štiri do pet, pravi Šneler. Ko sem ga obiskal v decembru 1975, je imel nekaj pip, ki so bile namenjene določenim kupcem. Stanejo od 40 — 50 dinarjev, odvisno pač od velikosti.

Andrej Dular, 2. l.

Six Days in Slovenia

I'd like to thank the kind invitation of the students of Ethnology in Ljubljana on behalf of the Debrecen students having stayed in Slovenia between May 1 and 6, with these lines. We were and we are grateful very much because of the various programme we were presented with. Thanks for Professor Slavko Kremenšek, by whom we were warmly received in the Department of Ethnology. — To tell the truth when staying in the library of the Institute we were envious a bit for the fine book collection the library has.

I think, this meeting of ours was very useful, consequently necessary as well. It was a good occasion to get known something about each other's aims, fields of work, concepts about ethnology. Now we know more about that in which field could we offer of help from each other. However, I'm sure we have a lot of problems mentioned and discussed only subsidiarily — or even missed to talk about — because the time having been rather short. So I hope we'll find the opportunity to continue such discussions and talks in the near future.

In these days besides the sights of Ljubljana we saw various parts of Slovenia. In the Museum of Piran we visited a very interesting — mainly for us, Hungarians — exhibition. Here we got some ideas about a recently died out trade; salt-distillation, something completely new for us.

In the north-western part of Slovenia we were glad to see types of settlements and peasant-houses unknown in Hungary. The method of hay-making showed some differences on the basis of the different tools and implements used in Bohinj to the Hungarian one, even if we compare it with the farming system of the north-eastern — the most mountainous district in our country. Some simultaneous studies would be very useful for students working in this field, I believe.

prispevki informatorjev

ZAČETKI NASELJA GALJEVICA

(Nadaljevanje iz Glasnika SED 16/1976, št. 2)

MENTALITETA PREBIVALCEV

Že v samem pričetku je bila struktura prebivalstva precej raznolična. Vendar so bili ljudje, z malimi izjemami, dobri in ustrežljivi. Ne bom naštevala majhnih ali večjih napak v karakterjih posameznikov, ker je bila splošna solidarnost tako spontana, da take napake popolnoma izgube svojo važnost. Sosed je rad, in ne da bi pričakoval kakršnokoli plačilo, pomagal kjerkoli. Avtomatsko se je pomoč vračala sosedu brez nadaljnjih in naknadnih prošenj. Omenjam večino in ne tisto manjšino, ki ni koristila nikomur, še samim sebi ne.

Vsak sosed se je zanimal za počutje drugega, težko je bilo ostati neprizadet če se je komu zgodila nesreča ali pa v svojem zasebnem življenju ni bil srečen. Malo je bilo tistih, ki so živeli svoje življenje v lastnih mejah. Bili pa so prepuščeni samim sebi, kadar bi jim sosedska pomoč bila še kako potrebna. Seveda ni ostalo brez sporov, ki pa niso presegli meja toliko, da bi se tak spor iz kakršnihkoli razlogov sprevrgel v sovraštvo.

Morda nas je združevala gostota, morda enaki razlogi, da smo se znašli na istem terenu pod podobnimi pogoji, morda pa se mi le zdi, da so bili ljudje v tistih časih boljši. O tem ne bom sodila, saj sem takrat komaj odraščala v dekletu, ki je imelo svoje lastne probleme in lasten pogled na svet in v bodočnost. Trdno pa sem prepričana, da se je karakter ljudi pričel spreminjati, ko je bila druga generacija že na poti k lastnemu individualnemu življenju.

Odraščajoča mladina ni imela preveč izbire za kulturno udejstvovanje. Tu je imel veliko vlogo Salezijarski zavod, ki je vodil oz. imel neke vrste internat za „notranje“ gojence. Kleriki so jih spremljali vsak dan v mestne šole vseh vrst in prav tako tudi po končani šoli. Bili so tudi zunanji gojenci (vsi le moškega spola), katerim so nudili vse vrste iger in športa do nogometa. Na Rakovniku so imeli vse vrste delavnic: krojaške, čevljarke, mizarске umetniške, (sami so si opremljali cerkev z izdelki domačih delavnic), bili so pravi mojstri. Še danes se spominjam imenitnih čevljev, ki so mi jih izdelali v njihovi čevljarški delavnici. Toda v krojačnico so smeli le moški. Velika večina moške mladine je tam našla vsaj enega izmed športov, ki ga je privlačil. Moram priznati, da so fantje našli na Rakovniku marsikaj koristnega, tako kulturnega kot zabavnega. Redki so bili, ki so se potepali, in tudi sicer niso bili dostopni za koristno dejavnost.

Dekleta pa smo telovadila pri „Sokolu“, nekaj pa se nas je odločilo tudi za cerkveno petje. Nihče ni imel nobenih obveznosti, šli smo tja, kjer je bilo za nas lepo in koristno. Aktivno smo se udeleževali sokolskih zletov in nastopov, hodili na procesije, pasli firbce na Rakovniku ob raznih cerkvenih praznikih in z njimi povezanih romanj, mamljivih „štantov“ in cedili sline nad dobrotami, ki so jih nudili kramarji. Po Galjevici so hodili razni krošnjari in ponujali svoje blago, sladolarji so v ličnih vozčkih vozili dišeči sladoleđ. Čeprav je bil precej cenjen, ga vedno nismo bili deležni. Pomarančo sem videla le enkrat na leto in sicer ob Veliki noči. Za nas je bilo to sadje pravo razkošje in hranila sem jo toliko časa, da je že skoraj razpadala. Nismo bili revna družina, toda ena plača za sedemčlansko družino pač ni dovoljevala vsega, kar smo si otroci želeli, če smo hoteli biti preskrbljeni z najnujnejšim. Vendar pa smo bili neskončno hvaležni za vse, kar smo dobili, pa čeprav je bilo še tako skromno. Naše matere so delale prave čudeže s tisto malo denarja in praznike smo veliko bolj občutili, kot danes. Imeli smo res zlato mamo. In takih je bilo na Galjevici veliko. Naučili smo se odpovedati marsičemu, kar nam je v poučnejšem življenju zelo koristilo. Ker sem bila dober risar, sem v šoli risala sošolkam šolske risbe v zamenjavo za njihov dišeč bel kruh in debelo rdeče jabolko. Kljub vsemu pa smo znali biti veseli in razigrani veliko bolj, kot današnja mladina. Imela sem dom, brate in sestre ter mamo, ki nas je znala povezovali. Pomagali smo onemoglim na Galjevici in v srcu nam je ostala zavest, da smo storili nekaj nadvse lepega.

Če je umrl Galjevičan, smo družno zbirali denar za prizadeto družino, da smo ji olajšali začetne težave. Na učiliščih ni bilo zbrano, je imelo pečat prave solidarnosti in sožalja. To zbiranje je postalo galjeviški zakon in nihče ni izostal, pa če je bil še tako reven.

Poletni večeri so pozvali ob najrazličnejših glasovih. Gospodinjje so se pogovarjale o svojih skrbeh ali kričale na otroke, dobrohotno opravljale, se jezile pri vodovodih, ker je nekdo pustil za seboj raztreseno solato, ki se je ob pranju izmuznila iz sklede, ali pa je pustil teči vodo iz pipe v prazno, da se je nabirala itd. S travnikov in vrtoev se je razlegalo čričkovo petje in nikomur se ni mudilo v posteljo. Odraščajoča dekleta smo depevale in sanjarile o lepi prihodnosti. Galjevica pa je neopazno spreminjala svojo podobo bodisi v ljudeh, bodisi ob spremembah pri hišah. Umirali so eden za drugim prvi prebivalci in pionirji pri snovanju naselja, mladi pa smo počasi snovali in sanjarili o lastnem življenju. Vse, kar je tedaj motilo pri starejši generaciji, smo želeli spremeniti, mnenja so se pričela razhajati, ljudje so se ob bližajoči se vojni nevarnosti pričeli odtujevati eden od drugega. Na Galjevico so prihajali novi ljudje, zginjati je pričela prijaznost in solidarnost, ker je pričelo zginjati tudi zaupanje. Tik pred izbruhom poslednje strahotne vojne je Galjevica izgubila svojo specifično podobo tako na zunaj kot v ljudeh.

VOJNA. Večina mladih je že osnovala svoje družine drugje in na Rakovniku se je pričelo dogajati nekaj čudnega. V mnogo družinah se je vrnilo dvojno mišljenje, družine so se razcepljale v dva tabora. Naši mladi in poštene fantje so v veliko primerih postali žrtve tistih, katerim so brezmejno zaupali. Tedaj nisem več živela na Galjevici in znano mi je le to, kar so mi pozneje pripovedovali znanci. Ljudje so postali nezaupljivi, bali so se eden drugega, bali so se izdajstev, nihče ni vedel, v katerem taboru je drugi. Izdajal jih je standard, ki se je nekaterim neverjetno dvignil, medtem ko so drugi neusmiljeno stradali. Čas je prinesel med znanca jasno sliko vsakega posameznika. Nekateri so se udingali okupatorju za hrano, drugi iz prepričanja. Po Barju so se godile strahotne stvari, saj so se ljudje med seboj še predobro poznali. In vendar je bilo število upornih veliko. O tem pričajo zgodovinski podatki dovolj zgovorno.

Minila je strahota vojne, minila pa je tudi spontana solidarnost Galjevičanov. Spet sem se vrnila na Galjevico in moje razočaranje je bilo veliko. Nekaj moje generacije je še ostalo v naselju. Odraščati je pričela že tretja, tudi moji otroci. Galjevica je dobila vodovod v hiše. Domačnost in prijateljstvo je obstajalo le med neposrednimi sosedi, pa še to dvomljivo. Z novim političnim redom se je pričel dvigati standard in z njim prikrito tekmovanje. Izginili so leseni plotovi, ki so jih zamenjali lične ograje, spremenile so se fasade hiš, na katerih se je jasno odražala stopnja premoženjskega stanja. Potrošniški krediti so vsem omogočali večje ali manjše izboljšave, v ulice pa so se ob naraščanju avtomobilskega prometa zarisale prve brazde. Rasti je pričela nevoščljivost tistih, ki so dosegli manj kot sosed. Izginilo je tisto prijetno pisano življenje prvotne Galjevice. Novi priseljenci so se visoko ogradili v svojo individualnost. Malo je še ostalo sledov stare, prijetne Galjevice v tisti generaciji, ki je še ostala. Navada pobiranja prostovoljnih prispevkov za pokojnikom je postala izrodek, saj vsa procedura diši bolj ali manj po izkoriščanju. Če je tvoj prispevek majhen, nisi deležen niti besedice „hvala“ ali pa te nesramno zavrnejo.

V zameno za veselo vrabčje čivkanje, orjejo po ulicah avtomobili, ki v večini primerov kršijo najosnovnejše predpise o hitrostih v naselju, da ne govorim o luknjah in razoranih površinah ulic. Vsakdo misli le na svoje koristi, na lasten JAZ. Veljaš toliko, kolikor imaš vplivnih sorodnikov ali najmanj strica v Ameriki, ki ti pošilja težko prislužene dolarje, ali pa si si v nevem kakšnih pogojih spraskal nekaj mark, si kupil rabljen avtomobil in na hiši popraviš streho ter odbrzel nazaj v novo suženstvo za devize. Ob praznikih in v času dopustov se vračajo z dvignjeno glavo tisti lastniki deviznih računov kot kralji, tam preko meje pa opravlja dela, ki jih domačini niti pogledajo ne. No prav, to je priprisanje vsakega posameznika, čeprav so med njimi tudi častne izjeme. Dejstvo je, da je Galjevica postala povsem nekaj drugega, neprijetnega.

Za naše ceste se nihče ne zmeni. Cestarja smo že skoraj pozabili, odvodni jarki so izginili, ker so si posamezniki dovolili svobodno razpolaganje z dohodi za avtomobile, za garaže in lažji dostop, čeprav na škodo neposrednega sosedu. Občina je do sedaj ostala gluha za vse pritožbe, da o Krajevni skupnosti niti ne govorim. Luknje na cesti pred hišo, pa čeprav nimamo avtomobila, mašimo z iz lastnega žepa kupljenim peskom. Zato prihaja do žolčnih prepirov med sosedi, češ, zdaj pa voda udarja na naš del ceščišča. Voda ob deževju, posebno ob nalivih, pa neusmiljeno spreminja ulico v potok in odnaša za seboj tvoj denar, ki si ga tako težko vrgel na cesto, a ta je izključno skrb Krajevne skupnosti in občine, kateri redno plačujemo vse dajatve, ki jih od nas zahteva in gorje, če nisi točen plačnik.

Naj končam to malo kroniko o nekem obdobju naselja Galjevica. To je v glavnem le zelo majhen izsek iz nastanka življenja, zgod in nezgod tega malega starega naselja Galjevice in njenih prebivalcev. Življenje teče dalje, ljudje se menjajo, menjajo pa se tudi navade in način življenja vsega človeštva ne samo v tem naselju. Slabe in dobre strani človeka so povsod tam, kjer živi človek. Toda življenje mora teči dalje z vsemi spremljajočimi pojavi v slabem in dobrem. Vse opisano se je dogajalo in se v spremenjeni obliki dogaja kjerkoli na našem planetu, ne le na tej mali in krivično oblateni Galjevici. (Konec)

Manja Michelizza

30 let

alpina specialna smučarska obutev

alpina ženska in moška modna obutev